

NORGES HØYESTERETT

Den 8. oktober 2025 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Høgetveit Berg, Thyness og Lund i

HR-2025-1977-U, (sak nr. 25-154519STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Vidar Lind Iversen)

mot

Påtalemyndigheten

avsagt slik

D O M :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens dom om tap av førerett.
- (2) A ble 24. mai 2024 tiltalt for overtredelse av straffeloven § 155a, jf. § 155, vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3 og vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 24 første ledd første punktum.
- (3) Romerike og Glåmdal tingrett avsa 26. februar 2025 dom med slik domsslutning:
 - «1. A, født 00.00.1998 dømmes for overtredelse av
 - straffeloven § 155 a, jf. § 155
 - vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3
 - vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 24 første ledd første punktum, sammenholdt med straffeloven § 79 bokstav a og straffeloven § 79 bokstav b til fengsel i 90 – nitti – dager.
 2. A fradømmes retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en periode på 9 – ni – måneder, jf. vegtrafikkloven § 33 nr 1, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn. § 2-5. Han pålegges å ta full ny førerprøve dersom han vil erverve førerkort på ny, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn § 8-3.
 3. A dømmes til å betale saksomkostninger til det offentlige med 5 000 – femtusen – kroner.»
- (4) A og påtalemyndigheten anket dommen til Eidsivating lagmannsrett. As anke gjaldt bevisbedømmelsen, lovanvendelsen under skyldspørsmålet og straffutmålingen. Ved beslutning 30. april 2025 ble anken henvist til ankeforhandling.

- (5) Eidsivating lagmannsrett avsa 3. juni 2025 dom med slik domsslutning:
- «1. A, født 00.00.1998, dømmes for overtredelse av straffeloven § 155, vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3 og vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 24 første ledd første punktum, til en straff av fengsel i 75 – syttifem – dager, jf. straffeloven § 79 bokstav a og b.
 2. A fradømmes retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en periode på 9 – ni – måneder, jf. vegtrafikkloven § 33. nr. 1, jf. forskrift om retten til å føre motorvogn mv. § 2-5. Full ny førerprøve må avlegges som vilkår for gjennerverv av førerretten, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn § 8-3.»
- (6) A har anket over straffutmålingen. Det anføres at førerretten ikke skulle vært inndratt, eventuelt at inndragningstiden skulle vært kortere, samt at det ikke skulle vært satt krav om full ny førerprøve. Det er vist til at han i etterkant av det straffbare forholdet har gjennervervet førerretten og kjørt uten anmerkninger.
- (7) *Påtalemyndigheten* anfører at anken klart ikke kan føre frem.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anke til Høyesterett ikke kan fremmes uten samtykke fra ankeutvalget. Utvalget kan bare gi samtykke når anken gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd første og andre punktum.
- (9) Dersom Høyesteretts ankeutvalg enstemmig finner det klart at hele eller deler av lagmannsrettens dom bør oppheves, kan ankeutvalget oppheve uten ankeforhandling, jf. straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a.
- (10) Ankeutvalget er kommet til at lagmannsrettens dom må oppheves for kravet om å avlegge full ny førerprøve.
- (11) Lagmannsretten fastsatte tapsperioden til ni måneder, jf. tapsforskriften § 2-5 og § 1-4. Videre ble A, med henvisning til tapsforskriften § 8-3, pålagt å avlegge full ny førerprøve ved gjennerverv av førerretten.
- (12) Tapsforskriften § 8-3 første, andre og siste ledd lyder slik:
- «Fastsettes tap av førerrett for lengre tid enn 6 måneder for overtredelse av trafikale adferdsregler, skal det kreves ny førerprøve som vilkår for gjennerverv av førerretten.
- Er tapsperioden fastsatt for kortere tid enn 1 år, bør det avlegges delvis (praktisk) prøve, dersom ikke særlige grunner tilsier full førerprøve.
- ...
- Er tap av førerrett fastsatt for en periode av 1 år eller mer for overtredelse av trafikale adferdsregler, skal det avlegges full ny førerprøve som vilkår for gjennerverv av førerrett.»
- (13) Det følger av dette at når tapsperioden er mellom seks og tolv måneder, bør det i utgangspunktet kreves delvis førerprøve. Det kan likevel kreves full førerprøve dersom «særlige grunner» tilsier det.

- (14) Lagmannsretten begrunnet tap av førerett og krav om full ny førerprøve som følger:
- «Tiltalte er som nevnt domfelt for alvorlige forhold. Han er også tidligere dømt for overtredelse av vegtrafikklovens bestemmelser, uten at dette har hatt preventiv effekt. Han var klar over at han var siktet og hadde derfor all foranledning til å forstå at han risikerte å miste førerretten, selv om han fikk kjøre opp på nytt. Av samme grunn er det etter lagmannsrettens syn ikke grunnlag for å gjøre unntak fra hovedregelen om avleggelse av full ny førerprøve
Lagmannsretten finner etter dette at tapsperioden passende kan settes til ni måneder, jf. tapsforskriften § 2-5 og § 1-4. Tiltalte pålegges å avlegge full ny førerprøve ved gjenernerv av førerretten, jf. tapsforskriften § 8-3.»
- (15) Lagmannsretten baserer seg her på at det er en «hovedregel» om avleggelse av full ny førerprøve. Der tapsperioden er på ni måneder, er dette ikke riktig. Ankeutvalget finner det da enstemmig klart at denne delen av dommen bør oppheves. Utvalget finner ikke grunn til å la opphevelsen omfatte ankeforhandlingen, jf. straffeprosessloven § 347 første ledd. Lagmannsretten må ved den nye behandlingen vurdere om det er nødvendig med ny ankeforhandling.
- (16) For øvrig finner ankeutvalget at anken ikke gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller som det av andre grunner er særlig viktig å få prøvd i Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd første og andre punktum. Anken for øvrig tillates derfor ikke fremmet.
- (17) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens dom, domsslutningens punkt 2, oppheves for vilkåret om å avlegge full ny førerprøve for gjenernerv av førerrett.

Erik Thyness
(sign.)

Borgar Høgetveit Berg
(sign.)

Christian Lund
(sign.)